

BØRNEINSTITUTIONEN SKIBET

PÆDAGOGISK LÆREPLAN, RØDOVRE KOMMUNE 2023-2024

Indhold

1. Indledning	2
2. Pædagogisk Profil/beskrivelse af dagtilbud	3
3. Det pædagogiske grundlag og det brede læringssyn	4
Børnesyn	5
Dannelse og børneperspektivet	5
Leg	5
Læring	6
Børnefælleskaber	6
4. Pædagogiske læringsmiljøer	6
5. Særlig fokuserede indsatser for dagtilbuddet i perioden 2023 til 2024.....	8
6. Forældresamarbejdet.....	8
Samarbejde med Forældrebestyrelsen.....	8
Det brede forældresamarbejde	9
7. Børn i udsatte positioner.....	9
8. Overgange	9
9. Lokalsamfundet	10
10. Evalueringskultur (dokumentation)	10
Gennemførelse af evaluering forår/ sommer 2023	11

I. Indledning

I Rødovre arbejder vi med ”høj kvalitet” i dagtilbuddene. En styrket pædagogisk læreplan skal understøtte dagtilbuddets arbejde med hele tiden at sikre og udvikle høj kvalitet i kommunens dagtilbud.

For at sikre kvalitet i et dagtilbud ved vi, at en række parametre spiller ind. Vi stræber således efter en række kriterier.

Det gode dagtilbud kendetegnes bl.a. ved:

- Tæt forældresamarbejde med udgangspunkt i barnets udviklingsmuligheder.
- At gode læringsmiljøer er til stede hele dagen. Læringsmiljøer forstås som det der er i relationerne, indretningen, de pædagogiske aktiviteter og rutinesituationer.
- Det pædagogiske personale tager ansvar for fællesskabet og det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Det pædagogiske personale sikrer børns deltagelsesmuligheder. Både når det er let, og når det er svært for barnet.
- Det pædagogiske personale sikrer fordybelse ved at organisere børnene i mindre grupper, men også med afsæt i hvad børnene viser de gerne vil.
- Faglig ledelse, der stiller krav til personale, forældre og børnene i sit nærvær, og som systematisk skaber rum for evaluering, til udvikling.
- At der arbejdes systematisk evaluerende med afsæt i gode processer for alle børn.
- At der arbejdes på brede læringsfællesskaber gennem hele dagen.
- At det pædagogiske personale tager afsæt i, at barnets læring og udvikling er afhængig af den ramme barnet tilbydes.
- At udvikling for barnet afhænger af den forventning barnet mødes med.
- At det pædagogiske personale hele tiden tager afsæt i den aktuelle børnegruppe, for at sikre børnenes perspektiv.

Vi tager afsæt i en lang række af parametre, når vi taler om læring i Rødovre kommune. Særligt kan her fremhæves, at vi med respekt søger at skabe sammenhæng mellem det strukturerede, det spontane, overgange i barnets liv, samt rutiner som oplagte læringsmuligheder.

2. Pædagogisk Profil/beskrivelse af dagtilbud

Børneinstitutionen Skibet er en integreret institution med to afdelinger på to fysisk adskilte matrikler.

Afdeling Styrbord er en lille integreret institution med 11 vuggestuebørn og 60 børnehavebørn. Der er 4 grupperum som alle har skinner til gynger, hængekøjer og lignende, et værksted og et stort fællesrum, som bruges til forskellige aktiviteter og arrangementer. Der er en stor og udfordrende legeplads med bakker, stier, klatretræer og mange andre muligheder for leg og bevægelse.

Afdeling Styrbord har åbne døre i børnehavegrupperne, så børnene kan bevæge sig rundt i hele huset og bruge de forskellige legerum. Det samme gælder for de ældste vuggestuebørn. Der er en stor legeplads, som børnehaverne og vuggestuen deler.

Afdeling Styrbord udvider i starten af 2023 med 7 stuer; 3 vuggestuegrupper, 3 børnehavegrupper og 1 specialpædagogisk gruppe i en tilbygning til den eksisterende bygning. Stuerne bliver etableret og åbnet i 2023/ 2024.

Udvidelsen får betydning for den eksisterende bygning, da kontoret inddrages og skal bruges som værksted og det nuværende personalerum indrettes som sanserum, da både kontor og personalerum etableres i den nye tilbygning. Samtalerum og hovedindgangen inddrages til udvidelse af køkken, så vi får etableret et produktionskøkken i afd. Styrbord, der skal levere mad til både afd. Styrbord og afd. Bagbord.

Der bliver bygget en ny hovedindgang i tilbygningen.

Afdeling Bagbord er en lille vuggestue med 31 børn. Der er 3 grupperum, et motorikrum på 1. sal med en motorikskinne, hvor børnene tilbydes mulighed for at gynte, klatre, snurre og svinge i forskellige redskaber. Afd. Bagbord har en todelt legeplads med masser af udfordringer til børnene.

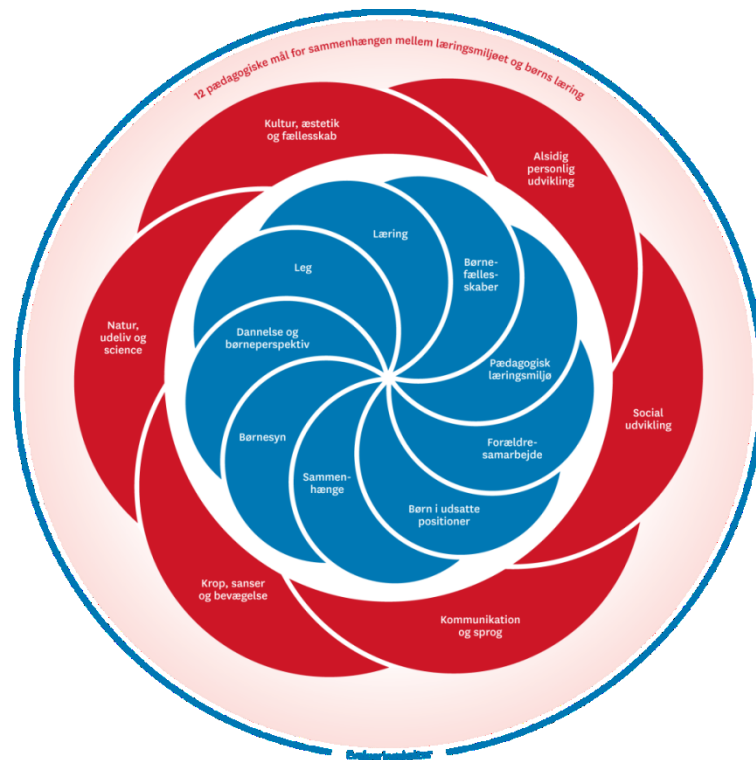
Begge afdelinger har fokus på det brede læringsperspektiv, og på at sikre børnenes generelle trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Begge afdelinger ligger tæt ved Volden og flere grønne områder, som bruges til ture og aktiviteter med børnene.

Hverdagen med corona gav udfordringer i forhold til den måde, vi sædvanligvis organiserer os med åbne rum og grupper på tværs. Vores fokus under pandemien var at sikre det gode børneliv, hvor det har været de voksnes ansvar at sikre, at alle retningslinjer og restriktioner for hygiejne og brug af legetøj, rum mm. er efterlevet, så vidt det har været muligt. Børnene har skullet koncentrere sig om at være netop det, de er gode til – at være børn. Børn med en hverdag fyldt med leg, aktiviteter, gode legekammerater og engagerede voksne.

Hverdagen efter corona er præget af de gode erfaringer, vi har fået under corona fx modtagelse af børn ved hoveddøren eller på legepladsen. Forældrene kommer fortsat ikke på stuerne, så vidt det er muligt, men de kan komme ind i garderoberne og ind på legepladserne for at hente om eftermiddagen. Når vi modtager nye børn, er forældrene med på stuen de første dage.

3. Det pædagogiske grundlag og det brede læringssyn

Vi forstår læring som en helhedsorienteret proces. Hvor, hvad og hvordan barnet udvikler sig og lærer, er afhængigt af barnets historie, erfaring, viden og den situation, det befinder sig i lige nu.

Vores pædagogiske praksis tager udgangspunkt i:

- når vi voksne er tydelige og personlige, så giver vi børnene tryghed, omsorg og nærvær
- en positiv tilgang til hverdagen giver glæde i dagligdagen for både børn og voksne
- når vi voksne er lyttende og spørgende, interesserede og nysgerrige i børnenes gøremål, støtter vi børnene i at udvikle deres kompetencer og udnytte deres ressourcer
- når børnene kommer til orde, så får vi en masse oplysninger om hvert enkelt barn, som vi kan bruge i den pædagogiske planlægning
- udvikling sker, når vi tager udgangspunkt i det, barnet kan

- når vi tilbyder børnene mulighed for fordybelse og deltagelse i fællesskabet, så giver det børnene lyst og motivation.
- børn er børn og vores tilgang til praksis er den samme uanset barnets historie, erfaring og hjemmemiljø. Vi har mange varianter af børn, og en af vores vigtige opgaver er at arbejde med deres deltagelsesmuligheder i leg, fællesskaber og generelle sociale sammenhænge.

Vores kerneopgave er, at skabe rammen for at hvert enkelt barn udvikler sig og oplever at føle sig kompetent med udgangspunkt i, at børn har et beredskab, et potentiale og en nysgerrighed, der gør dem i stand til at være deltagere i egen læring.

Børnesyn

Vi har et menneskesyn, hvor vi ser børn som mennesker med mange ressourcer og kompetencer. Vi benytter os af anerkendende relationer og møder hverdagen med positive øjne. Det er vores overbevisning, at børn har et beredskab, et potentiale og en nysgerrighed, der gør dem i stand til at være deltagere i egen udvikling og læring.

Hver gang vi gør noget for et barn, som det selv kan gøre, stjæler vi udvikling fra barnet. Vi har derfor fokus på, at børnene kan selv, altid med mulighed for en hjælpende voksenhånd, hvis opgaven bliver uoverskuelig. Vi skal sikre, at hvert enkelt barn udvikler sig og oplever at føle sig kompetent.

Vi tror på, at børn kan noget, at de har noget at byde ind med i hverdagens lege, aktiviteter og rutiner.

Dannelse og børneperspektivet

Det er vores opgave at skabe et anerkendende læringsmiljø, som tager udgangspunkt i børns meninger og viden, så børnene dannes ind i et demokratisk miljø, hvor alle har ret til at være, blot fordi de er.

- Børnenes nysgerrighed anerkendes som grundlag for udvikling og læring
- Børnene udfordres, og der gives tid til fordybelse og udforskning
- Børnene stimuleres til at søge og selv skabe viden

Leg

Legen har en central betydning for børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse. Legen er børnenes foretrukne aktivitet og middel til udvikling af bl.a. sprog, kreativitet, forestillingsevne, venskaber og sociale færdigheder. Børnene lærer, når de leger, men de leger ikke for at lære.

Vi er bevidste om, at ikke alle børn kan lege. Det er de voksne, der skal lære børnene at lege. Det kan de bl.a. gøre ved at være aktivt deltagende og udvide børnenes lege med flere aktører og flere materialer. Det kan også gøres ved at præsentere aktører i forskellige lege fx hvilke roller er der i bager-leg, købmands-leg og lignende.

Forskning viser, at børnehavebørn har brug for at deltage i både vokseninitierede aktiviteter og børneinitierede aktiviteter, og at vuggestuebørn har brug for en langt højere grad af vokseninvolvering end børnehavebørn, og det er vi bevidste om i vores pædagogiske praksis.

Læring

Vores pædagogiske praksis er funderet i, at udvikling sker, når vi tager udgangspunkt i det, barnet kan.

Børnefællesskaber

Børn er børn og vores tilgang til praksis er den samme uanset barnets historie, erfaring og hjemmemiljø. Vi har mange børn, der alle har forskellige kompetencer, potentialer og personligheder, og en af vores vigtige opgaver er at arbejde med deres deltagelsesmuligheder i leg, fællesskaber og generelle sociale sammenhænge.

Det er med det udgangspunkt, vi har valgt den åbne struktur, hvor børnene kan bevæge sig i huset og dermed udvide mulighederne for at finde en god legekammerat og et børnefællesskab, som er selvvalgt. Vi er opmærksomme på, at ikke alle børn trives med de åbne rum og mange muligheder, og vi har derfor skabt en struktur med rammer, hvor der er rum til at vælge i det brede børnefællesskab med mulighed for at lege i mindre rum med mindre støj.

4. Pædagogiske læringsmiljøer

Vi tilbyder et læringsmiljø, der er til stede hele dagen, et læringsmiljø der inspirerer og udfordrer børnene hele dagen både inde og ude, i både planlagte og spontane voksenstyrede aktiviteter, i legen og i de daglige rutiner med udgangspunkt i børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og i børnenes forskellige forudsætninger. Uanset hvad vi gør, så udvikler børnene sig. De lever deres liv hos os og lærer ikke nødvendigvis det, som vi har planlagt, de skal lære, men de lærer hele tiden.

Det betyder, at den undrende, spørgende og eksperimenterende tankegang hos de voksne skal være integreret i det daglige pædagogiske arbejde, samtidig med at den voksne skal være inspirator, igangsætter og understøttende i børnenes deltagelsesmuligheder i legen og i fællesskabet.

For at børnene kan lære nyt, skal 2 betingelser være til stede:

- Børnene skal selv udføre aktiviteten
- Børnene skal være engageret i aktiviteten

Vi arbejder fokuseret på at sikre børnene et læringsmiljø, der giver dem mulighed for at udforske, udbygge og udvikle deres leg. Vi tilbyder børnene et dynamisk læringsmiljø, hvor leg og fantasi har gode vilkår, og et læringsmiljø, hvor der er plads til forandring og forundring. Et læringsmiljø, hvor alle voksne er bevidste om udviklings- og læringsmuligheder i dagens rutiner, fx når vi er i garderoben, når børnene skal skiftes, når vi holder samling, når vi spiser, og når vi laver overgange for børnene ved aktivitets- og rutineskift, og hvor de voksne er bevidste om deres egen rolle i relationen med børnene.

Skibet er børnenes institution, og når vi voksne tager beslutninger, laver regler og ændrer i struktur, er

det med udgangspunkt i et børneperspektiv og med udgangspunkt i, om det er udviklende for det pædagogiske miljø eller begrænsende. Fx indretter vi vores aktiviteter, så de er fleksible og det betyder, at hvis en leg ikke fungerer i et rum, bliver den ikke forbudt, men flyttes til et andet rum.

Vi arbejder systematisk og fokuseret med mindre grupper i både vuggestue- og børnehavegrupper, så alle børn får mulighed for at deltage i grupper med færre børn med mere voksennærvær, hvor det ikke er vigtigt fx at fotodokumentere, men vigtigt at være til stede med børnene og være i dialog og fordybelse med dem. Samtidig arbejder vi med at skabe fællesskaber på tværs af stuerne bl.a. med fællessamling hver fredag og grupper dannes på tværs af stuerne.

Vi tilbyder fysiske, psykiske og æstetiske læringsmiljøer integreret i det pædagogiske arbejde, med fokus på at børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse skal ske i en sammenhæng over hele dagen og alle timer, de er i Skibet. Læringsmiljøer, der sikrer sammenhæng mellem de 6 læreplanstemaer og opfyldelsen af de 12 nationale mål.

Vuggestuerne er indrettet, så vidt det er muligt, med mindre rum i rummene enten opdelt ved hjælp af rumdelere, med tæpper eller andet, så de kan tilbydes lege i et trygt afgrænset område fx dukke- køkken- leg, læseleg eller konstruktionsleg. Andre områder er til huleleg eller kolbøtte- og tumleleg, hvor legene kan udvide sig og inddrage større dele af stuen og flere forskellige konkrete fx biler og dyr.

Børnehaverne er indrettet, så de tilbyder forskellige aktiviteter til børnene. Alle 3 børnehavestuer inkl. fællesrummet tilbyder forskellige legemuligheder med en høj grad af fleksibilitet. Fx har den ene børnehavegruppe en læsekrog, hvor børnene kan trække sig tilbage og få lidt ro, de kan selv eller sammen med kammerater læse eller kigge i bog eller de kan læse med en voksen. Der er et tegnebord, i et hjørne er der et bord, hvor børnene kan lave hule og leg under bordet, nogle gange kombineret med togbane eller biler. I et andet hjørne er der køkken-dukkelegsområde med alt, hvad der hører til. Det hjørne kan udvikles til nr. 2 konstruktionsleg, hvis der er behov for det til den børnehagegruppe, der er der den pågældende dag. Der bliver så afskærmet for skuffer med dukkeleg, så det ikke forstyrrer. Hvis togbanen eller en forhindringsbane sættes i gang på stuen, er der andre aktiviteter der afskærmes/ fjernes. I garderoben er der klodsleg, hvor bordet også ofte inddrages, og der er også mulighed for boldspil. Dagens lege afhænger af, hvilke børn der møder først ind og starter stuen op.

Sidst på dagen kan stuen være lukket for legeaktiviteter og åbne op for dans og høj musik for både børnehavebørn og vuggestuebørn.

Denne måde at bruge rummene på, gør sig gældende for alle 3 børnehagegrupper og til dels også for de 4 vuggestuegrupper. I vuggestuen er det vigtigt at være bevidst om børnenes behov for vokseninvolvering og et større behov for ro og regelmæssighed i rutiner og daglige gøremål. Vi vil have fokus på at denne kultur lever videre i de nye vuggestue- og børnehagegrupper, der åbner i 2023/ 2024.

Det ene af vores børnehagegrupperum er indrettet som motorikrum, hvor børnene kan klatre, kravle, gyng, lege vilde lege og meget mere. Det betyder, at børnene der er tilknyttet denne stue, finder konstruktionslege, dukkelege, puslespil, perler og andet på en af de øvrige stuer eller i fællesrummet.

På samme måde som indendørs har vi udendørs fokus på at skabe, udvikle og fastholde lege og aktiviteter, så alle børn sikres deltagelsesmuligheder i fællesskabet.

5. Særlig fokuserede indsatser for dagtilbuddet i perioden 2023 til 2024

Børneperspektiv og børns perspektiver

- Vi bruger i vores daglige og faglige drøftelser begrebet børneperspektiv meget, og i 2023/ 2024 vil vi sætte fokus på, om det vi snakker om er børneperspektiv eller børns perspektiv. Vi skal bruge tid på vores personale-, afdelings- og udviklingsmøder på at definere og drøfte begreberne.
- Vi skal undersøge og være nysgerrige på, om vi lytter til og hører børnenes perspektiver eller om vi bruger de voksne refleksioner og fortolkninger til at handle ud fra et børneperspektiv.

Etablering af 7 stuer i forbindelse med udvidelse

Vi har i juni 22 haft uanmeldt tilsyn, hvor der beskrives en høj kvalitet i relationerne mellem børn-børn, børn-voksne og voksne-voksne.

Den kvalitet i vores nuværende praksis, som der ses nu, skal vi sikre videreført i forbindelse med udvidelsen. Vi skal sikre, at vi får rekrutteret de pædagoger, der kan og vil være med til at sikre den daglige kvalitet i både børn og voksnes arbejdsmiljø. Det vil være et fokus i de kommende år.

6. Forældresamarbejdet

Vi arbejder med og har altid arbejdet med et differentieret forældresamarbejdet.

Samarbejde med Forældrebestyrelsen

Vi har en meget engageret forældrebestyrelse, hvor vi løbende debatterer den pædagogiske udvikling. Vi har fælles forældrebestyrelse for Skibets 2 afdelinger med repræsentanter fra afd. Styrbord og repræsentanter fra afd. Bagbord- 7 forældrerepræsentanter i alt.

Forældrebestyrelsen er en god kanal for de øvrige forældre til at sætte temaer på dagsordenen på forældrebestyrelsesmøder, og de vil meget gerne bruges aktivt.

I maj 2022 blev der valgt ny forældrebestyrelse, og vi er nu godt i gang med det gode forældresamarbejde, som har været påvirket af corona-tiden, hvor alle bestyrelsesmøder foregik på Teams og hvor drøftelser om principper, restriktioner og retningslinjer foregik på Teams og mails, men nu er vi klar til at tage fat i den kommende periode med udvidelse, budgethøring og en revideret pædagogisk læreplan.

Vi har kontinuerligt drøftelser om, hvad der er et godt børneliv, hvad er kerneopgaven, hvad er et godt læringsmiljø, og vi har et konstant fokus på kommunikation og formidling, som er utrolig vigtigt i både samarbejdet mellem forældrebestyrelsen og Skibet, og i det generelle forældresamarbejde.

I løbet af sommeren/ efteråret 2023 skal vi have frokostordning også i børnehaven. I den forbindelse arbejder vi tæt sammen med forældrebestyrelsen om en frokost – og kostpolitik, der følger de officielle kostråd, og hvor vi skal drøfte det pædagogiske arbejde med bl.a. madmod.

Den 3 årlige forældretilfredshedsundersøgelse drøftes med forældrebestyrelsen, og det er i samarbejde mellem Skibet og forældrene, at vi vælger, hvor vi lægger fokus på tilbagemeldingerne i undersøgelsen. Det er bl.a. med baggrund i dette, at vi tidligere har haft fokus på formidling og kommunikation på forkant, så alle forældre føler sig informeret og klædt på til børnenes liv i Skibet.

Vi skal i de kommende år have fokus på kvalitet i dagtilbud og evalueringskultur, her under også en drøftelse af kvalitetsbegrebet.

Vi sikrer i samarbejde med forældrebestyrelsen, at der er sammenhæng mellem den daglige pædagogiske praksis, værdier og principper i Skibet samt den pædagogiske læreplan.

Det brede forældresamarbejde

Alle forældre tilbydes forældresamtaler, deltagelse i forældremøder, sommerfest og julefester.

Vi har forældre, der har brug for mere vejledning og rådgivning end andre, de får tilbudt flere samtaler. Vi har forældre, hvor børnene har særlige udfordringer, der tilbyder vi også samtaler med PPR småbørnsteamet, hvor vi deltager.

Vi har engagerede forældre, der deltager i og bidrager til forældrearbejdsdage.

Forældre er lige så forskellige som børn, og de tilbydes et samarbejde, der er baseret på tillid, på det, som de har brug for og et samarbejde, der er baseret på, at vi alle vil det bedste for barnet.

7. Børn i udsatte positioner

Børn er børn og vores tilgang til praksis er den samme uanset barnets historie, erfaring og hjemmemiljø. Vi har mange børn med forskellige baggrunde, erfaringer og historier, og vores vigtigste opgave er at sikre alle børns deltagelsesmuligheder i leg, fællesskaber og sociale sammenhænge.

Vi tilbyder alle børn trygge læringsmiljøer, hvor de kan udvikles og trives med opmærksomme og tillidskabende voksne. Vi er opmærksomme på, at alle børn kan komme i udsatte positioner. Det kan være børn, der ikke er en del af børnefællesskabet, det kan være børn, hvor der er svær sygdom i familien, skilsmisse, dødsfald eller andet voldsomt, det kan være et barn i en familie med misbrug, overgreb eller lignende og det kan være børn, der ikke er velstimulerede, så vi ser udviklingsforstyrrelser. Det at være i en udsat position kan skyldes mange faktorer.

Vi har mange redskaber i værktøjskassen, som vi bruger aktivt, når vi oplever børn, der er i en udsat position, der kræver en særlig indsats. Vi bruger bl.a. LTU systematisk, vi har et tæt samarbejde med PPR og det samlede småbørnsteam, vi inviterer forældrene ind i et samarbejde meget tidligt, når vi oplever og ser noget, der er svært og/ eller bekymrer og meget mere. Vi gør det, som vi mener, hver enkelt sag kalder på og gerne i et tæt samarbejde med eksterne samarbejdspartnere og primært psykologen fra PPR.

8. Overgange

Vi ved, at det at starte i vuggestue eller en ny børnehave er en stor omvæltning i en families liv, og det involverer mange følelser at aflevere sit barn. Vi arbejder for at skabe de allermost trygge og faste rammer for børnene, hvor også forældrene er trygge ved at aflevere deres barn. Det er vigtigt, at alle voksne omkring barnet bruger den nødvendige tid på at give barnet en god start i vuggestue eller børnehave, og det prioriterer vi.

Da vi selv har vuggestuebørn, er de fleste børn som starter i børnehave, fra en af vores egne vuggestuegrupper. Mange af børnene kender huset og de voksne, da de enten har været i vuggestuen i afd. Styrbord eller når de med afd. Bagbord har været på besøg i afd. Styrbord i perioden op til deres børnehavestart. Der er en ugentlig besøgsdag i børnehaven op til start. Børnene fra vuggestuen i afd. Styrbord har ofte integreret sig i huset, inden de flytter stue.

Inden børnene starter i børnehaven, afholder vuggestuerne overgangssamtale med forældrene og en pædagog fra den kommende børnehavestue, som barnet skal gå på. Samtalen handler om det miljøskifte, der venter barnet og forældrene, barnets generelle udvikling og om praktiske ting som sut, ble mm.

Vores kommende skolestartere går i "Klub V" i deres sidste børnehaveår. I Klub V forberedes børnene gennem lege, aktiviteter og i grupper til det forestående miljøskift til SFO/ skole.

Vi deltager i de kommunalt planlagte aktiviteter for vores kommende skolestartere. Overgang fra børnehave til skole foregår i samarbejde med barnets forældre og med modtagerskole.

Vi deltager i den mødevirksomhed, der er på den skole, hvor barnet skal starte. Vi bruger de overgangsskemaer, som er besluttet, at vi skal bruge ved overgange mellem institutioner og skole – nu Hjernen og hjertet.

I efteråret inden barnet skal indskrives til skolestart, afholder vi samtaler med forældrene, hvor vi snakker om barnets parathed til at starte i skole og til det miljøskifte, det er at starte i skole. Vi snakker om det fokus, vi skal have i resten af barnets børnehavetid, så alle børn sikres de bedst mulige vilkår for at deltage i børnefællesskaber, for at kunne deltage i lege og de kompetencer, det kræver af barnet at kunne indgå i sociale sammenhænge.

9. Lokalsamfundet

Vuggestuerne og børnehaverne deltager årligt i julegudstjeneste i Islev kirke, vi har tidligere deltaget hvert år i den fodboldturnering Orient arrangerede for alle børnehaver i Rødovre, vi bruger Rødovres biblioteker og deres tilbud om teater, film bøger mm. Vi deltager i Børnefestival, besøger Heerup museum og bruger generelt de kulturtilbud, Rødovre kommune tilbyder.

Vi er gode til at gribe de tilbud, vi får.

10. Evalueringskultur (dokumentation)

Vi arbejder med en mødestruktur, hvor vi har fælles-personalemøder, hvor begge afdelinger mødes, vi har udviklingsmøder, hvor vuggestuerne er samlet og børnehaverne er samlet og her er kun pædagogisk udvikling på dagsordenen og vi har afdelingsmøder, hvor afdelingerne holder møde om, hvordan den fortsatte arbejdsstruktur skal være, og der er plads til diskussioner om praktiske forhold.

2020/ 2021 har været et særligt år, men vi har fastholdt mødestrukturen bortset fra månederne februar til juni i 2020 og i de første 4 måneder i 2021. Vi mødes fælles begge afdelinger første gang i maj 2021 til personalelørdag.

Hver fredag formiddag er afsat til møder, LTU, refleksionsgrupper og planlægning. Det er møder, hvor personalet kan mødes og drøfte cases fra det praktiske virkelige liv herunder også pædagogikken i rutiner, der laves LTU og der planlægges grupper og arbejdet i grupper med udgangspunkt i de erfaringer, vi får fra de forgående 2 måneders gruppearbejder. Grupperne har ikke fungeret siden marts 2020, da vi har været stueopdelt. De mange, både gode og mindre gode erfaringer, vi har fået under corona med retningslinjer og restriktioner, tager vi med i det fremtidige pædagogiske arbejde på tværs af stuerne og på tværs af afdelingerne. Fra august 2021 har vi genoptaget arbejdet på tværs af stuerne med grupper, der laver forskellige aktiviteter med netop den børnegruppe, hvor både de voksne vurderer, at det vil være godt for børnenes dannelse og udvikling, og hvor børnenes interesser imødekommes.

I Skibet er de faglige fyrtårne tovholdere på refleksionsgruppemøderne sammen med fagkoordinerende pædagog.

Vi arbejder med en struktur, hvor der er sammenhæng mellem møder mellem leder og faglige fyrtårne/ fagkoordinerende pædagog, ledelsesteam møder, TRIO-møder, MED-møder, personale-, udviklings- og afdelingsmøder samt bestyrelsesmøder.

Leder og afdelingsledere vil på forskellig vis være aktivt deltagende i alle møder, da de er ansvarlige for at samle op på de faglige refleksioner, så vi får samlet essensen fra de mange små refleksioner til den store fælles evalueringskultur, som også er med til at skabe en forbedret praksis.

De daglige refleksioner over læringsmiljøerne, skal der skabes en struktur for, så de bliver systematiserede. Det er fortsat et fokuspunkt. De daglige refleksioner sker, men det er en udfordring at få dem skriftliggjort. Og de daglige refleksioner omsættes i praksis til en justeret og bedre praksis, hvor der er fokus på den aktuelle børnegruppe og deres trivsel og udvikling.

Gennemførelse af evaluering forår/ sommer 2023

Evaluering af fokuserede indsatser for Skibet i perioden 2021 til 2022

Vi har arbejdet med en fokuseret indsats for vores struktur og organisering, da det er her, vi i corona-årene har været mest udfordrede, og her vi har måttet gå på kompromis med vores stue – og husstruktur. Vi har endnu ikke fået skabt en stabil og kontinuerlig mødestruktur ud over vores aftenmøder, da vi ikke har kunnet mødes på tværs af afdelingerne i store dele af 2020 og 2021.

Vi har i 2022 afholdt alle planlagte møder, arrangementer og samtaler.

- **Organisering**
Organisering er med henblik på at skabe en organisering, så det både opleves at der er en hensigtsmæssig fordeling af personaleressourcer fx ved at personalet gives forskellige roller: lege/ aktivitets-voksen, praktisk voksen, opsynsvoksen eller lignende, så der er overblik over arbejdsfordelingen på alle tider af dagen og det handler også om en hensigtsmæssig brug af mødeaktivitet. Vi skal i efteråret 2019 have skabt en struktur og et overblik, så der skabes tid til at afvikle vores nuværende møder og møder for refleksionsgrupper herunder de faglige fyrtårne.

Der er nu skabt en struktur og organisering, så alle medarbejdere er opmærksomme på egen placering ift. børnenes lege og aktiviteter inde og ude. Der er en klar aftale for, hvornår det er hensigtsmæssigt at lægge fx en forældresamtale, en aftale om, hvordan medarbejderne skal handle, hvis tiden, der er afsat til samtalen ikke kan overholdes og generelt en respekt for og opbakning til at hjælpe hinanden, når møder med mange

mødedeltagere ikke altid kan lægges på det tidspunkt af dagen, hvor det fx ikke forstyrrer børnenes grupper. Der er en fast struktur for afholdelse af refleksionsgrupper, LTU og planlægnings- og handleplansmøder.

- Leg
- Leg indfører vi som nyt indsatsområde. Leg fylder meget i dagligdagen i Skibet, men mange voksne har svært ved at lege. Det er der også børn, der har. Vi ved, at børn lærer af de voksne og de øver sig og bliver kompetente sammen med jævnaldrende. Vi vil derfor have fokus på legen som et redskab for de voksne til at skabe endnu stærkere børnefællesskaber og chancelighed for alle børn.

Der har været mange drøftelser om den voksnes rolle i børnenes leg. Hvornår er den voksne vigtig for udviklingen af legen? Hvornår skal den voksne være mere tilbageholdende? Hvornår kan vi som voksne komme til at ødelægge børnenes leg? Hvordan får vi skabt rammer og rum, der sikrer en respekt for børnenes lege og aktiviteter?

Vi er meget enige om, hvor vigtigt det er, at prioritere både den leg, børnene selv igangsætter og den leg, hvor den voksne er langt mere guidende og vejleder børnene i udviklingen af legen.

Vi er et hus med mange kompetencer og forskelligheder i personalegruppen. Nogen voksne er rigtig gode til at lege og andre voksne er mindre gode. Og vi skal udnytte den forskellighed, så vi både bruger kompetencer og udvikler nye kompetencer. Vi skal aldrig alle sammen kunne det samme, men vi skal alle sammen kunne understøtte børnenes udvikling og initiativer.

Der er en systematisk evaluering af alle pædagogiske aktiviteter og rutiner. Det har været svært at finde tid til at få den skriftliggjort i et skema. Hver dag/ ugentligt, det er forskelligt fra stue til stue, skrives der til forældrene om dagligdagens små og store oplevelser; planlagt og spontant pædagogisk arbejde, og her kan der hentes store mængder skriftlig data til evaluering.

Evaluering sker i høj grad på baggrund af børnenes trivsel og behov. Fx når vi i sommeren har planlagt at begge afdelinger åbner og lukker sammen, men medarbejderne mærker en højere grad af tryghed hos vuggestuebørnene i Bagbord, når de er i egen afdeling, så ændrer vi det planlagte skema, så de kan blive og lukke i egen afdeling.

Vi har i 2021/ 2022 haft en fagkoordinerende pædagog (FP) ansat, der varetog vejledning og guidning på alle 7 stuer til medarbejdere, der oplevede et barn eller en gruppe i en udsat position. Den FP har været ansvarlig for overblik over alle sager, hvor vi enten skulle lave en LTU, bruge Åben rådgivning eller Lokalisering, holde en forældresamtale, et netværksmøde eller andet. FP har haft ansvar for referater, handleplaner mm. Det har haft stor betydning for alle; børn, medarbejdere og ledelse, og det er en stilling, som vi skal udvide til to stillinger, når udvidelsen er klar.

I efteråret 2022 får vi uddannet to faglige fyrtårne mere. Det betyder, at vi langt højere grad kan kvalificere og nuancere vores refleksionsgrupper, samt vi kan få langt højere grad af faglighed på flere stuer.

I 2020/ 2021 har der været en markant højere grad af digital formidling og kommunikation fra ledelsen til forældrene. Det var nødvendigt, da vi ikke havde samme tætte kontakt med forældrene i corona-årene, hverken ledelse eller medarbejdere. Det er i særlig grad erfaringen med kommunikation på forkant, vi fortsætter. Det har givet tryghed til forældrene, og det har givet dem tillid til, at vi har overblik og fokus. Forældremøde blev under corona afviklet under særlige rammer, hvor vi udsatte valget til forældrebestyrelsen og i 2021 holdt 7 forældremøder stuevis. Det har været vigtigt, at få forældrene tæt på igen, så i 2022 har vi holdt et stort fælles forældremøde, og vi har holdt sommerfest fælles.

Vi fortsætter med den brede kommunikation til forældrene, hvor de informeres på forhånd, når det er muligt for os.

I august 2022 drøftede vi første gang indsatsområdet **Børneperspektiv og børns perspektiver** på et personalemøde, og i marts 2023 blev vi på et udviklingsmøde enige om, at vi skal udarbejde en plakat, hvor der

beskrives, hvad forskellen er på børneperspektiv og børns perspektiver. Vi arbejder videre i 2023/ 2024 for at øge bevidstheden hos alle, så de ved, hvornår vi bruger hvad.

Vores indsatsområde **Etablering af 7 stuer i forbindelse med udvidelse** står vi lige nu (maj 2023) midt i. Vi har stort fokus på at holde fast i kvaliteten og kulturen, både fagligt og i arbejdsmiljøet. Det har stor betydning, at vi oplever rekrutteringsudfordringer, for vi mangler pædagoger, men vi kan ikke ansætte hvem som helst, hvis vi skal kunne stå inde for den høje kvalitet i fagligheden. Vi er alle enige om, ledelse, personale og forældre, at vi har is i maven og gør alt for at undgå fejlrekrutteringer.

Vi er lige nu (marts 2023) ved at blive klogere på, hvad det vil sige at arbejde med specialpædagogiske indsatser i almen tilbud. Vi har lige nu 2 ressourcepladser til børn, der har brug for en særlig indsats, og Skibet skal udvides med en specialpædagogisk gruppe i 2024. Vi er i en udviklingsproces, hvor vi er undersøgende og nysgerrige på, hvad det vil kræve.